CHP GRUBU ADINA HASAN FEHMİ GÜNEŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz aldım.

İçişleri Bakanlığı, devlet yapımızın toplum yaşamını etkileyen en temel kurumlarından biridir. Kamu yönetiminin etkinliğinin, çağdaşlığının göstergesi, İçişleri Bakanlığının işleyişidir. Toplumun mutluluk ve güven düzeyi de İçişleri Bakanlığının başarı karnesi gibidir. Bizim devlet geleneğimizde, İçişleri Bakanlığı, toplumun temel sorunlarının çözümünde, öncelikli beklentilerinin karşılanmasında birinci sorumlu olarak, başat güç olarak görülmüştür. Bunun yanı sıra, ortak değerlerin korunması, genel ahlakın yüceltilmesi, toplumsal yararın üstün tutulması ve iç barışın sürdürülmesi görevleri de İçişleri Bakanlığına verilmiştir. Yazılı hukuk böyledir, yazısız kurallar böyledir, genel algılama da böyle oluşmuştur.

Bu açıdan bakıldığında, bugün ve uzunca bir süredir yaşanan sürecin mutluluk ve güven duygusu üretemediğini görmekteyiz. Mutluluk ve güven duygusu üretilememektedir. Bu saptama, iç güvenlikle ilgili sorunların kaygı verici düzeye yükseldiğinin de göstergesidir hiç kuşkusuz.

Sayın milletvekilleri, birkaç yıldır iç güvenlik alanında büyüyen, çeşitlenen, ağırlaşan sorunlar toplumsal gündemi karartmaktadır. Toplumu derinden sarsan yeni suç türleriyle karşılaşmaktayız. Daha önce görülmemiş, hiç görülmemiş nitelikte yeni suç örnekleri, yeni suçlu ve suç örgütü türleri toplumsal yaşantımızı tehdit etmektedir. Kişiye, mala, namusa yönelik suçlar artmakta; uyuşturucu çılgınlığı, seri cinayetler çoğalmakta; bebek tecavüzleri, çocuk pornosu gibi iğrenç, yüz kızartıcı sapıklıklar insanlarımızı utandıran, vicdanlarımızı kanatan düzeye yükselmektedir. Bunlara kayıtsız kalınamaz.

Suç, bir geçim kaynağı, bir kazanç aracı, bir meslek olma yolundadır. İnsanlıktan çıkmış, hayvanlaşmış, canavarlaşmış acımasız kişiler, mafyalaşmış eli kanlı çeteler şehir sokaklarında bu mesleği âdeta icra etmektedirler. Kamu düzeninde bir otorite yitimi söz konusudur, toplumun suç toplumuna sürüklenişi söz konusudur. Önleyici otoritenin silikleşmesi, suç eğilimi üzerindeki caydırıcı baskıyı zayıflatmakta, suç dürtüsünün eyleme yansımasını kolaylaştırmaktadır. Önlenemeyen her eylem, her suç, yeni eylemleri çağırmakta, yeni suç işleme eşiğindekileri yüreklendirmektedir. Resmî rakamlar bunu çarpıcı boyutlarda sergilemektedir. Eylem sonrası aşamadaki aydınlatma, yakalama sayıları da caydırıcı düzeyde değildir, caydırıcı olmamıştır.

Yüce Meclisin gündeminde şiddet salgını konusunda çok sayıda araştırma önergesi bulunmaktadır. Milletvekili arkadaşlarımız, çocuklara, bebeklere, gençlere, öğrencilere, kadınlara, özetle toplumun tüm kesimlerine karşı artan şiddet eylemlerinin araştırılıp önlem bulunmasını, önlenmesini isteyen önergelerle, bu konudaki duyarlılığı Meclise yansıtmışlardır. Öyle ise, ciddi bir sorunla karşı karşıyayız demektir.

Sayın milletvekilleri, çağımızın en çarpıcı niteliği sayılan hızlı değişim olgusu, yaşamın tüm alanlarını etkilemekte ve yeni boyutlar getirmektedir. Bu arada, ahlak anlayışını, kişinin suçtan sakınmaya yönelik kendini sınırlama disiplinini de aşındırmaktadır. Yeni suç türlerinin, yeni suçlu profillerinin, yeni suç örgütlenmelerinin, sosyal, ekonomik ve diğer nedenlerin yanı sıra, onlardan ayrı olarak, bu sürecin de ürünü olabileceği iddiasının bilimsel bir yaklaşımla ve ciddiyetle araştırılması gerekir. Eğer böyle ise, şikâyetçi olduğumuz suç ve suçlu sayısındaki artışın gerçek nedenini anlamak için başkalaşma, hatta başkalaştırma dayatan değişimi doğru algılamak ve doğru okumak zorundayız. Koşullar ve öncelikler değişirken, yönetim ve güvenlik alanında eskimiş yöntem ve önlemlerle yetinemeyiz, yeterli sonuçlar alamayız. Değişimin ürünü olan sorunları, değişememenin ürünü olan eskimiş ve geçersiz yaklaşım ve yöntemlerle çözebileceğimizi sanmak, çözümsüzlüğe tutsaklıkla eş anlamlıdır. Kimi kentlerde kurulan ya da kurulmakta olan MOBESE ve benzeri örgütler, görüntüleme ve izleme ağı, yeni koşullarla ihtiyacı karşılamaya dönük atılımlar olarak değerlendirilmelidir ve desteklenmelidir. Ancak, bilmeliyiz ki, yeni çağdaş örgütlenme ve donanım